

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ส่วนการประชาสัมพันธ์ โทร.๐๒-๖๑๘๒๓๒๓ ต่อ ๑๖๒๗

ที่ นร ๐๒๑๙.๐๒/ ๐๖๕๖๓ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ข้อมูล กชช. ๒๓ ปี ๒๕๕๖ และผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ./ข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗

เรียน ผอ.สำนัก/กอง/ประชาสัมพันธ์จังหวัด

ด้วย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดทำข้อมูล กชช. ๒๓ ปี ๒๕๕๖ และผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ./ข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗ ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบประมาณและวางแผนแก้ไขปัญหาของชุมชน และขอความร่วมมือ กปส. ใช้ข้อมูลดังกล่าวในการขับเคลื่อนภารกิจพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และรายงานผลให้ทางกรมการพัฒนาชุมชนทราบภายในเดือน ตุลาคม ๒๕๕๘

ในการนี้ สพป. จึงขอกความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านใช้ข้อมูลดังกล่าวในการขับเคลื่อนภารกิจพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้ สพป. รวบรวมส่งกรมการพัฒนาชุมชนภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(นายทินรัตน์ สัจจาพิทักษ์)

ผอ.สปป.

ที่ มท ๐๔๐๕.๖/๐๒๕๕๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง การประชุมคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗
เรียน คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.) (*ส่งข้อคิดเห็นและมติ*)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการ พชช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. แบบรับรองรายงานการประชุม ฯ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๓. แบบรายงานผลการดำเนินงานฯ จากข้อมูล จปฐ. และข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗
 ๔. แบบรายงานผลการดำเนินงานฯ จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) ปี ๒๕๕๖

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้เรียนเชิญประชุมคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ กระทรวงมหาดไทย นั้น

เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. ๒ค ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๖ และขับเคลื่อนภารกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนของคณะกรรมการ พชช. จึงขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการ พชช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ หากมีการแก้ไขขอให้แจ้งกรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หากพ้นกำหนดแล้วถือว่าท่านรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

๒. นำผลการจัดเก็บข้อมูล กชช. ๒ค ปี ๒๕๕๖ และผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. /ข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗ ส่วนที่เกี่ยวข้องไปขับเคลื่อนภารกิจพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยขอความกรุณารายงานผลการดำเนินงานให้กรมการพัฒนาชุมชน (ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ พชช.) ทราบ ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ตามแบบรายงานที่ส่งมาด้วย เพื่อจักได้ประมวลผลการดำเนินงานและนำเรียนคณะรัฐมนตรีทราบในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ประธานคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

กรมการพัฒนาชุมชน

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

โทร.๐-๒๑๔๑-๒๖๖๗ โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๘๙๒๑

กรมการพัฒนาชุมชน : สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

แบบรับรองรายงานการประชุม
คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗

ชื่อ (ยศ/นาย/นาง/นางสาว)นามสกุล.....
ตำแหน่ง..... สังกัด (กระทรวง/กรม).....
สถานที่ทำงาน/สถานที่ติดต่อ (หน่วยงาน).....
.....
.....
หมายเลขโทรศัพท์..... โทรสาร.....
โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

ได้อ่านรายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน (พชช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ แล้ว

- รับรองรายงานการประชุม คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน (พชช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ โดยไม่มีการแก้ไข
- รับรองรายงานการประชุม คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน (พชช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ แต่มีข้อแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

หมายเหตุ : - กรุณาส่งแบบรับรองฯ ให้กรมการพัฒนาชุมชน ทราบภายในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
- ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อ คุณดวงใจ, คุณวิวัฒนาพร
โทร ๐-๒๑๔๑-๒๖๖๗ , ๐-๒๑๔๑-๖๒๗๙
- โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๘๙๒๐-๒๑

ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ ประเวศ วะสี

* ระบุชื่อหน่วยงานที่สังกัด (ชื่อ/นามสกุล) :

* หน่วยงานต้นสังกัด	ตำแหน่งที่บรรจุ/รับราชการ	เงินเดือน/ค่าจ้าง	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	เป็น	
				ระยะเวลาปฏิบัติงาน	จำนวนที่บรรจุ/รับราชการ

ชื่อหน่วยงาน : _____

ตัวชี้วัด : _____

ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ ประเวศ วะสี (ชื่อ) นายแพทย์ ประเวศ วะสี (นามสกุล) _____

รายงานการประชุม

คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ กระทรวงมหาดไทย

ผู้เข้าประชุม

๑. นายวิบูลย์	สงวนพงศ์	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธาน
๒. นางชุติมา	วงศ์สุบรรณ	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๓. นางทับทิม	ทองวิจิตร	หัวหน้ากลุ่มคลังข้อมูลสุขภาพ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๔. น.ส.รับขวัญ	ธรรมาภรณ์พิลาศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๕. นายพีระพร	พร้อมเทพ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๖. นายธรรมบุญ	เกตุแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๗. น.ส.พรรณวรัษฐ์	ยมสวัสดิ์	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กรมส่งเสริมการพาณิชย์ภูมิภาค สป.กระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. นางอุตม์ลักษณ์	สอนสารี	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.กระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๙. นายจีระศักดิ์	ศรีพรหมมา	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมฯ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑๐. นางรัชนิกร	ดารกมาศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๑. นางรัชญา	เนตรแสงทิพย์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	กรรมการ
๑๒. นายสมภพ	เพชรเกลี้ยง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑๓. น.ส.ขวัญชัย	ทริญญะศิริ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ รักษาการผู้อำนวยการกองกลาง สป.กระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑๔. น.ส.สุภาภรณ์	เสียงประเสริฐ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๕. นายธรรมศักดิ์	สัมพันธ์สันติกุล	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ สำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๖. นายประสาธ	พาศิริ	ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผลฯ สำนักงาน กปร.	กรรมการ

๑๗. พ.ต.อ.สุรชาติ	จึงดำรงกิจ	รองผู้บังคับการกองยุทธศาสตร์ สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. พอ.ฐิติวัฒน์	วงศ์กุลพิสิทธิ์	ผอ.กขว.นทพ. หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	กรรมการ
๑๙. นางอรวิณ	บุตรวงศ์	ผู้อำนวยการส่วนการประชาสัมพันธ์ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๒๐. นายนพดล	แก้วสุพัฒน์	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลฯ สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๑. น.ส.ศิริกุล	หุดะเสวี	รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีฯ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศฯ	กรรมการ
๒๒. นายโชติ	ถาวร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนติดตามและประเมินผล สำนักพัฒนา และส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๓. นายขวัญชัย	วงศ์นิติกร	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการและเลขานุการ
๒๔. นายธงชัย	บุตรนุชิต	ผอ.ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายจรินทร์ จักกะพาก) รองประธาน
๒. นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง) กรรมการ
๓. รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (นายอรรถพร สิงหวิชัย) กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประเมินผล
สำนักงาน กปร.
๒. น.ส.สุชนา โจรจน์เลิศจรรยา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงาน กปร.
๓. น.ส.กฤษดาภรณ์ หมายสุขกลาง นักวิชาการสถิติชำนาญการ
ศูนย์สารสนเทศฯ กรมส่งเสริมการเกษตร
๔. นายชยวรรช อ่อนสี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร
๕. น.ส.อนัญญาณัฐ ธีรมพัทธ์พงษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๖. นางปัทมา อินทนิล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนฯ กระทรวงแรงงาน
๗. นางจุฑาพร ศรีวิวัฒน์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
สำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร
๘. นางปิติหทัย คุปตวินทุ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร

๙. น.ส.อุไร	นัยพรหม	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ กองกลาง สป.กระทรวงคมนาคม
๑๐. นายอาจณรงค์	สัตยพานิช	ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
๑๑. นายกู้เกียรติ	นิ่มเนียม	ผอ.ส่วนส่งเสริมกิจการด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๒. นายกฤษฏา	กัลปยานะธรรม	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ กระทรวงมหาดไทย
๑๓. นายพลิชฐ์	เกิดขวัญ	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๔. นายพีระ	คำศรีจันทร์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ กองประชาสัมพันธ์ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๕. นางวัฒนาพร	ฉิมสุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาชนบท ศูนย์สารสนเทศฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๖. นางกาญจนาวรรณ	ช่วยมันคง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานระบบสารสนเทศชุมชน ศูนย์สารสนเทศฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๗. นายศุภชัย	สุพรรณทอง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ ศูนย์สารสนเทศฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๘. น.ส.ดวงใจ	พัทมุข	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ศูนย์สารสนเทศฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๑๙. นายอรรถพงศ์	สงวนเดือน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๐. นายณัฐวุฒิ	มณีวรรณ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๑. น.ส.วราพร	หวังกลับ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๒. นายจักรพงศ์	การีซุม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๓. นายรัตติพงษ์	ออมขัน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๔. นางสาววิมลรัตน์	ศรีผิง	เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์ กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน
๒๕. นางกรวรรณ	น้อมบุญสงศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐาน ฯ กรมการพัฒนาชุมชน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการชุดนี้ส่วนใหญ่จะมีการประชุมประมาณปีละ ๑ ครั้ง เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ จะเข้าประชุมทุกครั้ง เพราะเป็นเรื่องที่ทุกรัฐบาลต้องสนใจ โดยเฉพาะรัฐบาลปัจจุบัน ถ้าคุณภาพชีวิตดีพี่น้องก็มีความสุข จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่จะต้องร่วมกันดำเนินการเพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น เรื่องที่จะแจ้งให้ทราบมีอะไรเพิ่มเติม ขอเชิญอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชุดนี้ แต่งตั้งตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๗๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการชุดนี้ มีภารกิจในการขับเคลื่อนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เนื่องจากกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๒ ให้จัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ เป็นต้นมา โดยจะต้องปรับปรุงตัวชี้วัดในการจัดเก็บทุกๆ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันมี ๕ หมวด ๓๐ ตัวชี้วัด สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และ กรม.มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๐ ให้กรมการพัฒนาชุมชนจัดเก็บข้อมูล กชช. ๒ค เป็นข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ควบคู่ไปกับ จปฐ. ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ เช่นเดียวกัน แต่จัดเก็บทุก ๒ ปี เครื่องชี้วัด กชช. ๒ค มี ๗ ด้าน ๓๓ ตัวชี้วัด และมีมติ กรม. เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๖ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท นำข้อมูล กชช. ๒ค และ จปฐ. ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาชนบททุกระดับ ในวันที่ มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนงาน กชช. ๒ค และ จปฐ. ซึ่งเรียกว่า คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือ พชช. ขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองการประชุมครั้งที่ผ่านมา

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ผลการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) ปี ๒๕๕๖

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) จัดเก็บทุก ๒ ปี วันนี้เป็นการรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ปี ๒๕๕๖ ส่วนปี ๒๕๕๘ อยู่ระหว่างดำเนินการ จะแล้วเสร็จประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ เมื่อประมวลผลเสร็จคาดว่าจะนัดประชุมคณะกรรมการชุดนี้อีกครั้ง ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เพื่อแจ้งผลทั้งข้อมูล กชช. ๒ค และจปฐ. ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนได้ทราบ เพื่อนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการจัดทำงบประมาณและวางแผนแก้ไขปัญหาคต่อไป ขอให้ผู้อำนวยการสำนักฯ สรุปลงที่ประชุมได้รับทราบผลการจัดเก็บข้อมูล ปี ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช

ผลการจัดเก็บข้อมูล กชข. ๒๓ ๗ ด้าน ๓๓ ตัวชี้วัด ปี ๒๕๕๖ ซึ่งจัดเก็บข้อมูลทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตชนบท จำนวน ๗๐,๓๗๒ หมู่บ้าน จาก ๖,๗๘๓ ตำบล ๘๗๕ อำเภอ ๗๖ จังหวัด (ยกเว้น ๓ อำเภอ ที่ไม่มีหมู่บ้านในเขตชนบท คือ อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดชลบุรี และอำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี) สรุปได้ ดังนี้

๑. สภาพทั่วไปของหมู่บ้านชนบทไทย

๑.๑ โครงสร้างพื้นฐาน

- มีครัวเรือนทั้งหมด ๘,๖๘๓,๗๒๘ ครัวเรือน จาก ๗๐,๓๗๒ หมู่บ้าน เฉลี่ยหมู่บ้านละ ๑๒๓ ครัวเรือน โดยภาคใต้ มีครัวเรือนเฉลี่ยต่อหมู่บ้านสูงที่สุด เฉลี่ยหมู่บ้านละ ๑๕๓ ครัวเรือน
- มีประชากรที่อาศัยอยู่จริงในหมู่บ้านชนบท จำนวน ๓๐,๖๘๓,๐๔๙ คน เป็นเพศชาย ๑๕,๐๖๑,๖๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๙ และเพศหญิง ๑๕,๖๒๑,๓๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๑ โดยมีประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน ครัวเรือนละ ๔ คน เฉลี่ยต่อหมู่บ้านๆ ละ ๔.๓๖ คน
- มีระบบประปา ทั้งหมด ๖๒,๕๑๒ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๓ ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

๑.๒ สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- ครัวเรือนที่ทำไร่อายุสั้นมี ๘๗๓,๗๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๖ ของครัวเรือนทั้งหมดในชนบท
- ครัวเรือนที่ทำไร่อายุยาวมี ๑,๒๔๕,๗๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๕ ของครัวเรือนทั้งหมดในชนบท

๑.๓ สุขภาพและอนามัย

- การได้รับบริการและดูแลสุขภาพอนามัย กรณีคนในหมู่บ้านมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง ส่วนมากไปรับการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรัฐด้วยพาหนะที่นิยมกันโดยใช้เวลาเดินทาง ดังนี้
- ภายในครึ่งชั่วโมง จำนวน ๕๕,๓๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖๒
 - ภายในเวลา ๓๑-๖๐ นาที จำนวน ๑๓,๕๖๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๗
 - มากกว่า ๑ ชั่วโมง จำนวน ๑,๔๘๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๑

๑.๔ ความรู้และการศึกษา

คนในหมู่บ้านชนบทได้รับการฝึกอบรมอาชีพจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนทั้งในและนอกหมู่บ้าน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านเกษตรกรรม จำนวน ๑,๒๘๒,๐๙๙ คน
- ด้านอุตสาหกรรม จำนวน ๓๔๑,๗๗๗ คน
- ด้านการค้า การตลาด และการบริการ จำนวน ๓๐๕,๕๘๑ คน

๑.๕ การมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน

- หมู่บ้านในชนบทที่ยังไม่มีแผนชุมชนและไม่มีการจัดทำแผนชุมชน มีจำนวน ๔๖๗ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗
- หมู่บ้านในชนบทที่มีแผนชุมชนแต่ไม่ปฏิบัติตามแผนชุมชน มีจำนวน ๗,๙๗๐ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๒
- หมู่บ้านในชนบทที่มีแผนชุมชนและปฏิบัติตามแผนชุมชน มีจำนวน ๖๑,๙๓๕ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๑

๑.๖ คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินของหมู่บ้าน

- แหล่งน้ำผิวดินของหมู่บ้านที่มีคุณภาพเหมาะสมดี จำนวน ๔๘,๑๓๒ แห่ง
- แหล่งน้ำผิวดินของหมู่บ้านที่มีคุณภาพพอใช้ จำนวน ๔๘,๗๖๗ แห่ง
- แหล่งน้ำผิวดินของหมู่บ้านที่มีคุณภาพไม่เหมาะสม จำนวน ๖,๘๕๐ แห่ง

๑.๗ ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและความเสี่ยงของชุมชน

๑.๗.๑ สถานการณ์ยาเสพติดในหมู่บ้าน

- ๑) มีการใช้ยาเสพติด ๑๓,๓๔๔ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๖ ของหมู่บ้านทั้งหมด
- ๒) ไม่ดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ๙,๕๓๘ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๕ ของหมู่บ้านทั้งหมด ดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน ๖๐,๘๓๔ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๕ ของหมู่บ้านทั้งหมด
- ๓) หมู่บ้านที่มีสถานการณ์การใช้ยาเสพติดในหมู่บ้านลดลง จำนวน ๖,๔๗๙ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๑ ของหมู่บ้านทั้งหมด
- ๔) หมู่บ้านที่มีสถานการณ์การใช้ยาเสพติดในหมู่บ้านคงที่ เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา จำนวน ๔,๒๘๑ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๘ ของหมู่บ้านทั้งหมด
- ๕) หมู่บ้านที่มีสถานการณ์การใช้ยาเสพติดในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา จำนวน ๒,๕๘๘ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๘ ของหมู่บ้านทั้งหมด

๑.๗.๒ การประสบภัยพิบัติในหมู่บ้าน

มีครัวเรือนในชนบทที่ประสบภัยพิบัติทำให้บ้านเรือนเสียหาย หรือทำให้คนในครัวเรือนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากภัยน้ำท่วม ดินถล่ม พายุ ไฟป่า ควันพิษ/หมอกควัน ภัยแล้ง หรือภัยก่อความไม่สงบ ฯลฯ จำนวน ๔๐๑,๑๙๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๒ ของครัวเรือนทั้งหมด

โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีครัวเรือนที่ประสบภัยฯ มากที่สุด จำนวน ๒๔๐,๒๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๕ ของครัวเรือนทั้งหมด รองลงมาคือ ภาคเหนือ จำนวน ๗๔,๗๓๘ ครัวเรือน ภาคกลาง จำนวน ๕๓,๓๑๐ ครัวเรือน และภาคใต้ จำนวน ๓๒,๘๔๗ ครัวเรือน โดยคิดเป็นร้อยละ ๓.๗๔ ร้อยละ ๖.๗๒ และร้อยละ ๒.๕๙ ของครัวเรือนทั้งหมด ตามลำดับ

๒. สภาพปัญหาและระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

๒.๑ ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรียงลำดับจากตัวชี้วัดที่หมู่บ้านมีปัญหามาก (รุนแรง) เป็นจำนวนมากไปหาน้อย

ปัญหา	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ
๑) การเรียนรู้โดยชุมชน	๒๖,๒๐๔	๓๗.๒๔
๒) การได้รับการศึกษา	๒๖,๐๓๘	๓๗.๐๐
๓) การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของชุมชน	๒๕,๕๑๕	๓๖.๒๖
๔) การกีฬา	๒๓,๗๖๗	๓๓.๗๗
๕) คุณภาพของดิน	๑๔,๓๔๕	๒๐.๓๘
๖) การมีที่ดินทำกิน	๑๓,๗๖๐	๑๙.๕๕
๗) การมีงานทำ	๙,๐๙๕	๑๒.๙๒
๘) คุณภาพของน้ำ	๗,๙๗๖	๑๑.๓๓
๙) การทำงานในสถานประกอบการ	๗,๕๙๒	๑๐.๗๙

ปัญหา	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ
๑๐) ผลผลิตจากการทำไร่	๖,๒๕๒	๘.๘๘
๑๑) ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ	๖,๑๙๔	๘.๘๐
๑๒) ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่นๆ	๕,๔๑๓	๗.๖๙
๑๓) ถนน	๔,๘๕๖	๖.๘๙
๑๔) ความปลอดภัยจากความเสียหายในชุมชน	๔,๒๑๘	๕.๙๙
๑๕) การรวมกลุ่มของชุมชน	๓,๗๖๒	๕.๓๕
๑๖) การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม	๓,๗๐๓	๕.๒๖
๑๗) น้ำเพื่อการเกษตร	๓,๓๘๓	๔.๘๑
๑๘) การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒,๗๙๙	๓.๙๘
๑๙) ระดับการศึกษาของประชาชน	๑,๘๐๕	๒.๕๖
๒๐) ผลผลิตจากการทำนา	๑,๗๘๕	๒.๕๔
๒๑) น้ำใช้	๑,๖๙๕	๒.๔๑
๒๒) การป้องกันโรคติดต่อ	๑,๔๑๓	๒.๐๑
๒๓) อัตราการเรียนรู้ต่อของประชาชน	๑,๔๑๑	๒.๐๑
๒๔) การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น	๑,๓๖๓	๑.๙๔
๒๕) การได้รับประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยว	๑,๓๔๒	๑.๙๑
๒๖) การมีส่วนร่วมของชุมชน	๑,๓๔๒	๑.๙๑
๒๗) การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน	๑,๑๘๖	๑.๖๙
๒๘) การติดต่อสื่อสาร	๑,๑๔๙	๑.๖๓
๒๙) น้ำดื่ม	๑,๐๐๐	๑.๔๒
๓๐) ไฟฟ้า	๙๙๖	๑.๔๒
๓๑) การได้รับความคุ้มครองทางสังคม	๘๑๓	๑.๑๖
๓๒) ความปลอดภัยในการทำงาน	๖๖๘	๐.๙๕
๓๓) ความปลอดภัยจากยาเสพติด	๖๒๐	๐.๘๘

๒.๒ ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

๒.๒.๑ จำนวนหมู่บ้านในแต่ละระดับการพัฒนา

- ๑) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๑ (ล้ำหลัง) ๑๘๒ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๖
- ๒) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๒ (ปานกลาง) ๗,๕๖๔ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๕
- ๓) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๓ (ก้าวหน้า) ๖๒,๖๒๖ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๙๙

๒.๒.๒ จังหวัดที่มีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๑ มากที่สุด ๕ ลำดับแรก จากทั้งหมด ๒๑ จังหวัด

- ๑) ตาก จำนวน ๔๒ หมู่บ้าน
- ๒) เชียงใหม่ จำนวน ๓๗ หมู่บ้าน
- ๓) นครศรีธรรมราช จำนวน ๓๑ หมู่บ้าน
- ๔) ร้อยเอ็ด จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน
- ๕) กาฬสินธุ์ จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน

นำเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ผลการจัดเก็บข้อมูล กชช. ๒๓ ดังกล่าว ได้จัดทำเป็นเอกสารรายงานหมู่บ้านชนบทไทย เผยแพร่ให้แก่แต่ละจังหวัด อำเภอ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ตกเกณฑ์ เช่น ปัญหาขาดแคลนเรื่องแหล่งน้ำ ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ของหมู่บ้านที่ต้องเร่งรัดพัฒนาบ้างที่อยู่ในเขตภูเขา เขตชาวคอยต่างๆ รวมทั้งเผยแพร่ให้คณะกรรมการ พชช. นำไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว จึงแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบ ส่วนในปีนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเก็บข้อมูล คาดว่าจะแจ้งผลให้ท่านทราบประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘

ที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช

วาระที่ ๔.๒ เป็นผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นข้อมูลระดับครัวเรือน มี ๕ หมวด ๓๐ ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงถึงคุณภาพชีวิตของคนในครัวเรือน จัดเก็บเป็นประจำทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ตามมติของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ และมติกรม. เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๖ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และอนุมัติโครงการและติดตาม ในปี ๒๕๕๗ เป็นปีแรกที่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลทั้งเขตชนบทและเขตเมือง เดิมเก็บในเขตชนบทอย่างเดียว เนื่องจาก มติ กรม. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๖ เรื่องรายได้ครัวเรือนทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับครัวเรือน ปี ๒๕๕๗ ซึ่งได้ทำการสำรวจคุณภาพชีวิตของคนไทยทั้งในเขตชนบท (เขต อบต. และเขตเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจาก อบต.) และเขตเมือง (เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล) โดยจัดเก็บข้อมูลจากทุกครัวเรือนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง (ทั้งที่มีเลขที่บ้านและไม่มีเลขที่บ้าน) จำนวน ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน จาก ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๙๕๘ ตำบล/เทศบาล และ ๘๓,๕๙๑ หมู่บ้าน/ชุมชน ประชากรที่จัดเก็บข้อมูล จำนวน ๓๙,๘๗๓,๗๙๒ คน เป็นเพศชาย ๑๙,๔๙๑,๒๐๘ คน (ร้อยละ ๔๘.๘๘) เพศหญิง ๒๐,๓๘๒,๕๘๔ คน (ร้อยละ ๕๑.๑๒) ปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 จำนวนครัวเรือน

ภาค	ครัวเรือน			คิดเป็นร้อยละ
	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ	
กลาง	2,477,865	811,473	3,289,338	26.36
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3,961,168	702,206	4,663,374	37.37
เหนือ	2,287,970	455,879	2,743,849	21.99
ใต้	1,502,103	280,698	1,782,801	14.28
รวม	10,229,106	2,250,256	12,479,362	100.00

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนทั้ง ๔ ภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง มีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.37 และ 26.36 ตามลำดับ รองลงมาคือ ภาคเหนือ และภาคใต้

1.2 จำนวนประชากร

ภาค	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			คิดเป็นร้อยละ
	รวม(คน)	รวม(คน)	เพศชาย(คน)	เพศหญิง(คน)	รวม(คน)	
กลาง	7,620,644	2,084,745	4,675,857	5,029,532	9,705,389	24.34
ตะวันออกเฉียงเหนือ	13,863,611	2,085,809	7,841,877	8,107,543	15,949,420	40.00
เหนือ	7,032,268	1,310,266	4,079,959	4,262,575	8,342,534	20.92
ใต้	5,009,404	867,045	2,893,515	2,982,934	5,876,449	14.74
รวม	33,525,927	6,347,865	19,491,208	20,382,584	39,873,792	100.00

เมื่อเปรียบเทียบกับทุกภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากรมากที่สุด เกือบจะครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดที่จัดเก็บข้อมูล (39,873,792 คน คิดเป็นร้อยละ 40) รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้

1.3 ช่วงอายุ

ช่วงอายุ	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			
	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม	125,752	23,730	76,071	73,411	149,482	0.38
1 ปีเต็ม - 2 ปี	495,910	82,956	296,509	282,357	578,866	1.45
3 ปีเต็ม - 5 ปี	1,035,837	157,364	610,940	582,261	1,193,201	2.99
6 ปีเต็ม - 11 ปี	2,422,417	365,671	1,431,673	1,356,415	2,788,088	6.99
12 ปีเต็ม - 14 ปี	1,280,296	195,765	751,292	724,769	1,476,061	3.70
15 ปีเต็ม - 17 ปี	1,422,292	219,244	830,191	811,345	1,641,536	4.12
18 ปีเต็ม - 25 ปี	3,686,003	644,638	2,181,655	2,148,986	4,330,641	10.86
26 ปีเต็ม - 49 ปี	12,633,803	2,455,100	7,380,796	7,708,107	15,088,903	37.84
50 ปีเต็ม - 60 ปีเต็ม	5,375,030	1,148,824	3,136,394	3,387,460	6,523,854	16.36
มากกว่า 60 ปีเต็ม ขึ้นไป	5,048,587	1,054,573	2,795,687	3,307,473	6,103,160	15.31
รวม	33,525,927	6,347,865	19,491,208	20,382,584	39,873,792	100.00

เมื่อพิจารณาช่วงอายุของประชากรไทยที่จัดเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มอายุ 26 - 49 ปี มีจำนวนมากที่สุดถึง 15,088,903 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.84 และในกลุ่มนี้อาศัยอยู่ในเขตชนบทถึงร้อยละ 83 (12,633,803 คน) ขณะที่ในเขตเมืองมีคนกลุ่มนี้เพียง 2,455,100 คนเท่านั้น (ร้อยละ 17) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มคนอายุ 50.- 60 ปีเต็ม (ร้อยละ 16.36) คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป (ร้อยละ 15.31) คนอายุ 18 ปีเต็ม-25 ปี (ร้อยละ 10.86) และคนอายุ 6 ปีเต็ม - 11 ปี (ร้อยละ 6.99) ตามลำดับ ทั้งนี้ ในกลุ่มประชากรที่อายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป เป็นผู้ที่อายุยืนมากกว่า 100 ปี จำนวน 5,034 คน (ชาย 2,032 คน หญิง 3,002 คน)

1.4 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			
	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	1,602,130	257,719	839,896	1,019,953	1,859,849	4.66

ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	1,709,093	280,212	963,177	1,026,128	1,989,305	4.99
จบชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6)	15,731,985	2,126,481	8,614,110	9,244,356	17,858,466	44.79
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม.1-3)	5,329,835	960,315	3,326,541	2,963,609	6,290,150	15.78
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.4-5, ม.4-5, ปวช.)	4,334,274	1,079,987	2,736,790	2,677,471	5,414,261	13.58
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	1,141,786	395,112	804,181	732,717	1,536,898	3.86
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	2,339,002	991,973	1,400,947	1,930,028	3,330,975	8.35
สูงกว่าปริญญาตรี	120,374	76,651	91,297	105,728	197,025	0.49
รวม	33,525,927	6,347,865	19,491,208	20,382,584	39,873,792	100.00

จากข้อมูล พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของประชากรที่จัดเก็บข้อมูล (ร้อยละ 44.79) จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) และเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชนบทถึงร้อยละ 88 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม.1-3) ร้อยละ 15.78 และจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.4-5, ม.4-5, ปวช.) ร้อยละ 13.58 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 8.84 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และในจำนวนนี้เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

1.5 อาชีพ

ประเภทอาชีพ	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			
	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	ร้อยละ
ทำนา	7,998,537	533,767	4,213,437	4,318,867	8,532,304	21.40
ทำไร่	1,476,496	68,849	794,351	750,994	1,545,345	3.88
ทำสวน	2,267,390	137,808	1,222,282	1,182,916	2,405,198	6.03
ประมง	98,373	16,924	79,809	35,488	115,297	0.29
ปศุสัตว์	43,937	5,136	27,662	21,411	49,073	0.12
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	913,408	433,396	705,687	641,117	1,346,804	3.38
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	87,330	52,352	71,840	67,842	139,682	0.35
พนักงานบริษัท	708,627	312,360	481,895	539,092	1,020,987	2.56
รับจ้างทั่วไป	8,528,643	1,820,782	5,373,245	4,976,180	10,349,425	25.95
ค้าขาย	1,400,903	740,599	784,956	1,356,546	2,141,502	5.37
ธุรกิจส่วนตัว	499,240	281,818	401,192	379,866	781,058	1.96
อาชีพอื่น ๆ	732,852	286,104	379,666	639,290	1,018,956	2.55
กำลังศึกษา	6,876,642	1,124,796	3,943,475	4,057,963	8,001,438	20.07
ไม่มีอาชีพ	1,893,549	533,174	1,011,711	1,415,012	2,426,723	6.09
รวม	33,525,927	6,347,865	19,491,208	20,382,584	39,873,792	100.00

จากข้อมูล พบว่า อาชีพที่คนไทยประกอบอาชีพมากที่สุด ได้แก่ การกสิกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน รวมกัน) ร้อยละ 31.31 รองลงมาได้แก่ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.96 พนักงานบริษัท ค่าขาย ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่นๆ รวมร้อยละ 12.44 รับราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.73 และประมงกับปศุสัตว์ รวมร้อยละ 0.41 ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาภาพรวม ประชากรไทยมากกว่าครึ่งประกอบอาชีพกสิกรรม(ทำนา ทำไร่ ทำสวน) กับรับจ้างทั่วไป และร้อยละ 6.09 เป็นผู้ไม่มีอาชีพ

1.6 ศาสนา

ศาสนา	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			
	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	ร้อยละ
พุทธ	31,326,926	6,033,937	18,245,038	19,115,825	37,360,863	93.70
คริสต์	328,725	39,814	181,561	186,978	368,539	0.92
อิสลาม	1,862,893	272,581	1,060,209	1,075,265	2,135,474	5.36
ซิกข์	1,500	353	941	912	1,853	-
ฮินดู	461	130	307	284	591	-
อื่น ๆ	5,422	1,050	3,152	3,320	6,472	0.02
รวม	33,525,927	6,347,865	19,491,208	20,382,584	39,873,792	100

จากข้อมูล พบว่า ประชากรนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 93.70 รองลงมาคือ อิสลาม ร้อยละ 5.36 คริสต์ร้อยละ 0.92 และซิกข์ ฮินดู อื่นๆ รวมกัน ร้อยละ 0.02

๒. คุณภาพชีวิตของคนไทย ปี ๒๕๕๗

๒.๑ ผลสำรวจรายหมวด

หมวดแรก หมวดสุขภาพ มี ๗ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดเรื่อง เด็กแรกเกิด - ๑๒ ปีเต็ม ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ๙๙.๘๖ ส่วนตัวชี้วัดที่ต่ำที่สุดไม่ผ่านเกณฑ์ คือ เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยาวอย่างน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน ผ่านเกณฑ์ ๘๘.๗๗

หมวดที่ ๒ ที่อยู่อาศัย มี ๘ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์สูงสุด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑๕ ครอบครัวมีความอบอุ่น ผ่านเกณฑ์ ๙๙.๗๓ ส่วนตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์ต่ำสุด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑๑ คือ ครรภ์เรื้อรังมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ ผ่านเกณฑ์ ๙๘.๔๒

หมวดที่ ๓ การศึกษา มี ๕ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์สูงสุด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑๗ เด็กอายุ ๖- ๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ผ่านเกณฑ์ ๙๙.๘๗ ส่วนตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์ต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ ๑๙ เด็กจบการศึกษาบังคับ ๙ ปี ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มียานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ผ่านเกณฑ์เพียง ๘๐.๐

หมวดที่ ๔ รายได้ มี ๔ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์สูงสุด คือ ตัวชี้วัดที่ ๒๓ คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ผ่านเกณฑ์ ถึง ๙๙.๕๖ ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์ต่ำสุดคือ คนอายุ ๖๐ ปี เต็มขึ้นไป มีอาชีพ และมีรายได้ ผ่านเกณฑ์ ๙๓.๖๕

หมวดที่ ๕ คำนิยมไทย มี ๖ ตัวชีวิต ตัวชีวิตที่ผ่านเกณฑ์สูงสุด คือ ตัวชีวิตที่ ๒๘ คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน /ชุมชน หรือภาครัฐ ผ่านเกณฑ์ ๙๙.๙๔ ตัวชีวิตที่ผ่านเกณฑ์ต่ำที่สุด คือ ตัวชีวิตที่ ๒๖ คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ ผ่านเกณฑ์ ๙๓.๐๑

๒.๒ ปัญหาในภาพรวมประเทศที่ควรได้รับการแก้ไข ๑๕ ลำดับแรก

จากผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗ ซึ่งได้สำรวจคุณภาพชีวิตของคนไทยทั้งในเขตชนบท และเขตเมือง จำนวน ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน จาก ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๙๕๘ ตำบล/เทศบาล และ ๘๓,๕๙๑ หมู่บ้าน/ชุมชน จากประชากร ๓๙,๘๗๓,๗๙๒ คน เมื่อได้จัดลำดับการไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานจากมากไปน้อยทั้ง ๓๐ ตัวชีวิต พบว่า มีครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งเขตชนบทและเขตเมืองเป็นจำนวนมาก ใน ๑๕ ตัวชีวิตแรก ที่จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาแก้ไข ดังนี้

๑. เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ไม่ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ จำนวน ๒,๕๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ จากทั้งหมด ๑๒,๖๔๗ คน

๒. เด็กแรกเกิดไม่ได้กินนมแม่อย่างเตี๋ยอย่างน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน จำนวน ๒๔,๙๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ จากทั้งหมด ๒๒๒,๐๘๕ คน

๓. คนในครัวเรือนสูบบุหรี่ จำนวน ๒,๗๘๕,๓๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๙ จาก ๓๙,๘๗๓,๗๙๒ คน

๔. คนอายุมากกว่า ๖๐ ปีเพิ่มขึ้นไป ไม่มีอาชีพและไม่มีรายได้ จำนวน ๓๓๓,๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๕ จากทั้งหมด ๕,๒๑๓,๕๘๘ คน

๕. คนในครัวเรือนดื่มสุรา จำนวน ๑,๙๔๓,๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๗ จากทั้งหมด ๓๙,๘๗๓,๗๙๒ คน

๖. คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ไม่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อโรค จำนวน ๗๒๕,๖๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๙ จากทั้งหมด ๒๒,๗๔๒,๒๑๗ คน

๗. ครัวเรือนไม่มีการเก็บออมเงิน จำนวน ๒๙๙,๑๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๘. เด็กที่จบชั้น ม. ๓ ไม่ได้เรียนต่อชั้น ม. ๔ หรือเทียบเท่า จำนวน ๑๒,๖๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๙ จากทั้งหมด ๖๐๕,๐๑๐ คน

๙. คนอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม ไม่มีอาชีพและไม่มีรายได้ จำนวน ๔๘๙,๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๖ จากทั้งหมด ๒๓,๗๐๐,๑๒๔ คน

๑๐. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน จำนวน ๒๔๔,๕๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๑๑. ครัวเรือนจัดบ้านเรือนไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ จำนวน ๑๔๗,๐๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๘ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๑๒. ทุกคนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างไม่เหมาะสม จำนวน ๑๙๔,๖๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๑๓. ครัวเรือนถูกรบกวนจากมลพิษ จำนวน ๑๘๓,๖๔๙ คร. คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๗ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๑๔. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือท้องถิ่น จำนวน ๑๗๔,๑๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๐ จากทั้งหมด ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ ครัวเรือน

๑๕. คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง จำนวน ๓๐๐,๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๙ จากทั้งหมด ๓๗,๙๕๒,๒๔๓ คน

ปัญหาทั้ง ๑๕ เรื่องมี ๒ เรื่องที่มีแนวโน้มหรือพัฒนาการที่แย่งในปี ๒๕๕๗ ได้แก่ การไม่มีอาชีพและรายได้ของคนอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม และการไม่มีอาชีพและรายได้ของคนอายุมากกว่า ๖๐ ปีเต็มขึ้นไป

๒.๓ รายได้ของครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่หลายหน่วยงานได้ติดตามและนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด (จปฐ. ตัวชี้วัดที่ ๒๓) เมื่อพิจารณาแนวโน้มย้อนหลังไปถึงปี ๒๕๕๕ ที่เป็นปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พบว่ารายได้เฉลี่ยของคนไทยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นนับตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ (๖๓,๑๗๕ บาท) เพิ่มขึ้นเป็น ๖๔,๔๗๗ บาท และ ๗๗,๖๐๗ บาทในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ ซึ่งที่ผ่านมาหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันส่งเสริมและขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นต้น โดยเฉพาะในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้รับผิดชอบภารกิจระดับรายได้ของครัวเรือนทั้งประเทศ (กพร. กำหนดให้ภารกิจดังกล่าวเป็นตัวชี้วัด Monitor ของกระทรวงมหาดไทย) เมื่อได้ใช้ผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๕๗ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้ร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อยกระดับรายได้ของครัวเรือน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๕๗ พบว่า กระทรวงมหาดไทยได้คะแนน ๓.๘๗ บรรลุเกณฑ์ที่ระดับ ๓ (รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๐)

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ปีนี้รายได้ของประชาชนที่เก็บได้ จาก ๑๒.๔ ล้านครัวเรือน เฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗,๐๐๐-๗๘,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ถ้าต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท จะอยู่ในกลุ่มผู้ยากจน ประเทศไทยมีเป้าหมายจะยกระดับเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง คือต้องมีรายได้ ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ตอนนี้รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ ประมาณ ๗๗,๐๐๐บาท หรือ ๗๘,๐๐๐ บาท ซึ่งข้อมูลทั้งหมด ได้ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวง กรม ที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะต้องรับข้อมูลนี้ไปดำเนินการ วางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในจังหวัด อำเภอ เรียบร้อยแล้ว ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ระบบงบประมาณจะเปลี่ยนไปเชิง Area Base ดังนั้น ข้อมูลนี้จะไปอยู่ที่จังหวัดด้วย ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบจะไปดำเนินการจะลดความเหลื่อมล้ำอย่างไร แก้ไขความยากจนอย่างไร แก้ไขปัญหาคนไม่มีงานทำอย่างไร แก้ไขปัญหาคนสูงอายุอย่างไร แก้ไขในแต่ละเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างไร

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ สรุปบทเรียนการบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. และข้อมูลพื้นฐาน ปี ๒๕๕๗

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบตัวชี้วัด ที่ ๑.๑.๖ รายได้ครัวเรือน (ทั้งประเทศ) เพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อให้มีข้อมูลครัวเรือนทั่วทั้งประเทศสำหรับการวัดรายได้ที่เพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทย จึงได้มอบหมายให้ กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกันจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (เขตชนบท) และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในเขตเมือง จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยกรมการพัฒนาชุมชนนั้น นอกจากจะรับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลในเขตชนบท (จปฐ.)แล้ว ก็ได้ให้การสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในเขตเมืองด้วยในด้านเทคนิค วิชาการ และงบประมาณบางส่วน ส่งผลให้เป้าหมายครัวเรือนที่ต้องจัดเก็บข้อมูลในปี ๒๕๕๗ เพิ่มขึ้นสูงถึง ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน ก้าวกระโดดขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ถึง ๖,๒๑๐,๕๑๙ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๑๖ % แบ่งเป็นเป้าหมายในเขตชนบท ๑๑,๕๐๗,๑๕๓ ครัวเรือน เป้าหมายในเขตเมือง ๔,๒๓๙,๓๕๖ ครัวเรือน และจากผลการจัดเก็บข้อมูล ปี ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา พบว่า

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สามารถจัดเก็บข้อมูล จปฐ.และ ข้อมูลพื้นฐานในภาพรวมได้ ๑๒,๔๗๙,๓๖๒ครัวเรือน แยกเป็นข้อมูล จปฐ.ในเขตชนบท ๑๐,๒๒๙,๑๐๖ ครัวเรือน และ ข้อมูลพื้นฐานในเขตเมือง ๒,๒๕๐,๒๕๖ ครัวเรือน

๔.๓.๑ ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไขที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล จปฐ.และข้อมูลพื้นฐาน

เนื่องจากปี ๒๕๕๗ เป็นปีแรกที่จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในเขตเมืองทุกจังหวัด ประกอบกับการจัดเก็บข้อมูลใน ส่วนของเขตชนบทก็ได้รับการกำหนดเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้รวบรวมปัญหาอุปสรรคที่พบ พร้อมกับเสนอแนวทางแก้ไข ดังต่อไปนี้

๑) **อปท.** ให้ความสนใจน้อยโดยคิดว่าเป็นงานของพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่ อปท. บางส่วนยังไม่มี ความรู้ ความเข้าใจเรื่องภารกิจการบริหารงานจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บาง อปท. ยัง เข้าใจว่าการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในเขตเมืองเป็นงานของกรมการพัฒนาชุมชน

แนวทางแก้ไข การประชุมชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจ สนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน โดย จนท.พัฒนาชุมชนต้องมีความแม่นยำในระเบียบ กม.ที่เกี่ยวข้อง อธิบายได้ ประสานงานอย่างใกล้ชิดทั้งด้วยหนังสือ ราชการ โทรศัพท์และการพูดคุย ยกย่อง ให้เกียรติชมเชยทุกครั้งที่ได้รับความร่วมมือ

๒) **ไม่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** สาเหตุเนื่องจาก อปท. เกรงว่าจะถูกเรียกเงินคืน จาก สตง. เนื่องจากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้วินิจฉัยไว้เมื่อ ปี ๒๕๕๕ ว่า การจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงแม้ว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงมหาดไทยโดย กรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้แจ้งแล้วว่าให้จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเอง ไม่ใช่ข้อมูล จปฐ. ก็ตาม อปท. หลายแห่งยังคงไม่ไว้วางใจ และ อปท. บางส่วนไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้

แนวทางแก้ไข ต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเรื่องอำนาจ หน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีกฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย ที่สามารถอ้างอิงได้ ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชนขอถ่ายทอดตามข้อชี้แจงของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ณ เวที การประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. และข้อมูลพื้นฐาน วันที่ ๙-๑๑ กันยายน ๒๕๕๗) ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ตาม พรบ.กำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๑๖ (๑) กรณีเทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล และ ตามมาตรา ๑๗ (๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อการจัดทำแผนพัฒนา ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๓ การจัดทำ แผนพัฒนา ข้อ ๑๖, ๑๗ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และ การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๑๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางและ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙) ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ได้แจ้งให้ อปท. ดาวน์โหลดแบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ได้ที่เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณจัดเก็บข้อมูลได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๔๔๑๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การบริหารการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (หน้า ๒ ข้อ ๓ หาก อปท. ไตประสงค์จะจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูล อื่นๆ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันก็สามารถดำเนินการได้) และหนังสือ

กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๑๖๗๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องซักซ้อมแนวทางการจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ให้องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นสำรวจและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ปรับปรุงข้อมูลพื้นฐาน
ให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ก่อนที่จะจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการปรับปรุงข้อมูลฯ สามารถตั้ง
งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้

และในกรณีที่ไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ล่วงหน้า อปท. สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้จากหมวดเงิน

อุดหนุนทั่วไปประจำปี

๓) ผู้จัดเก็บข้อมูล/ผู้บันทึก ไม่ให้ความสนใจ บางส่วนเบียดเบียน รู้สึกว่าเป็นภาระที่จำใจทำ สาเหตุ เช่น
เป็น อสม. มีหน้าที่ประสานงานจัดเก็บข้อมูลครัวเรือนให้กับกระทรวงสาธารณสุขอยู่แล้ว คณะกรรมการหมู่บ้านหรือ
ผู้นำจึงมอบหมายให้จัดเก็บข้อมูล จปฐ./ข้อมูลพื้นฐานด้วย คิดว่าข้อมูลไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ต้องไปหลายครั้งกว่า
จะได้ข้อมูล ได้คำตอบแทนน้อย จัดเก็บข้อมูลมานาน อายุมากแล้วรู้สึกเบื่อ ครัวเรือนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ฯลฯ

แนวทางแก้ไข

- ควรคัดเลือกผู้จัดเก็บข้อมูลแบบอาสา ไม่บังคับ และควรใช้เวทีหมู่บ้านในการคัดเลือกผู้จัดเก็บที่มี
ลักษณะจิตอาสา อุดสาหกรรมและอดทน เป็นที่รู้จักและยอมรับของคนในพื้นที่ หรือ ควรให้เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน
เป็นผู้จัดเก็บข้อมูลฯ เพราะเป็นผู้จัดทำแผน

- ในการประชุมชี้แจงผู้จัดเก็บข้อมูล ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเหตุผลความจำเป็นที่ต้องจัดเก็บข้อมูล
และการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อให้ผู้จัดเก็บเห็นความสำคัญและสามารถถ่ายทอดให้ครัวเรือนได้รับทราบด้วย

- พัฒนาเยาวชนในหมู่บ้าน ชุมชน ขึ้นเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลรุ่นต่อไป

- มีเครื่องแบบที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ เช่น หมวก เสื้อ และบัตรประจำตัวผู้จัดเก็บ

๔) จำนวนเป้าหมายที่จังหวัดฯ ได้รับมา มีจำนวนมากกว่าจำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง การกำหนดเป้าหมาย
ในการจัดเก็บข้อมูลอ้างอิงจากฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง เมื่อดำเนินการจัดเก็บในพื้นที่แล้วประสบ
ปัญหาหลายประการ ลำดับแรกได้แก่ เป็นทะเบียนบ้านที่ไม่มีผู้อยู่อาศัย รองลงมา เป็นบ้านรื้อถอนแต่ไม่ได้แจ้งถอน
ทะเบียน เป็นบ้านเช่าซึ่งผู้เช่าอยู่ไม่ครบ ๖ เดือน เป็นที่อยู่ของแรงงานต่างด้าว เป็นบ้านจัดสรร บ้านเช่า ที่ไม่มีผู้อยู่อาศัย
เป็นการซื้อที่อยู่อาศัย เพื่อเก็งกำไร เป็นบ้านเลขที่ชั่วคราวเพื่อขอมิเตอร์ไฟฟ้า เป็นโรงแรม เป็นห้องชุด คอนโดมิเนียม
ที่ไม่มีผู้อยู่อาศัย เป็นต้น

แนวทางแก้ไข ให้ทุกจังหวัดรายงานสาเหตุที่จัดเก็บข้อมูลไม่ได้ กรมการพัฒนาชุมชนจะหักจำนวน
เป้าหมายที่ไม่สามารถแก้ไขได้ตามเหตุผลข้างต้นออกไป แล้วจึงกำหนดเป้าหมายปี ๒๕๕๘ เป็นร้อยละ ๗๐ ของ
ครัวเรือนทั้งหมดที่อาจจะจัดเก็บเพิ่มเติมได้

๕) การจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เขตเมือง โดยเฉพาะการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในเขตเทศบาลเมือง ไม่สามารถ
จัดเก็บข้อมูลได้ตามที่เป้าหมายที่ได้รับ ประชาชนไม่ให้ข้อมูล เนื่องจากไม่ยอมเสียเวลา ไม่อยากเปิดเผยรายได้
บางครัวเรือนไม่ค่อยอยู่บ้าน ต้องไปหลายครั้งจึงจะสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ สมาชิกครัวเรือนบางส่วนในเขตเมืองเป็น
คนต่างจังหวัดและทำงานนอกพื้นที่ทำให้จัดเก็บยาก ประชาชนบางส่วนไม่เห็น ประโยชน์และความสำคัญของการ
จัดเก็บข้อมูลฯ บอกว่ามาเก็บทุกปีแต่ไม่เห็นได้รับความช่วยเหลืออะไร และ ครัวเรือนบางกลุ่มเข้าถึงยาก เช่น เป็น
ห้องชุด อพาร์ทเมนท์ คอนโด มิเนียม ห้องแถว บ้านจัดสรร บ้านเช่า และ สถานที่ประกอบธุรกิจการค้า เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

- ต้องประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้ครัวเรือนรู้จักและไว้วางใจ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่าน
สื่อโทรทัศน์/อื่นๆ ก่อนและระหว่างดำเนินการ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

- เผยแพร่ผลการสำรวจข้อมูลให้หมู่บ้านชุมชนทราบ (โปสเตอร์และอื่นๆ)

- การส่งหนังสือแจ้งให้ครัวเรือนทราบก่อนเข้าไปสำรวจข้อมูล และการชี้แจงจากผู้จัดเก็บข้อมูลเมื่อไปพบผู้แทนของครัวเรือน

- การชี้แจงทำความเข้าใจ โดยประธานชุมชน กรรมการชุมชน และประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- สร้างความเข้าใจกับผู้จัดเก็บข้อมูล ให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประโยชน์และความจำเป็นของข้อมูล สามารถตอบข้อซักถามของครัวเรือนได้ และเป็นการกระตุ้นให้ผู้จัดเก็บฯ เกิดความสนใจและตั้งใจปฏิบัติงานมากขึ้น

- ใช้อำนาจบารมีของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดช่วยในการขับเคลื่อนการจัดเก็บ

- ประธาน อปท. ให้แนะนำอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน หาช่วงเวลาในการจัดเก็บ/สัมภาษณ์ที่เหมาะสม เช่น ช่วงเวลาหลังเลิกงานประจำ (๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ น./หรือช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์)

- นำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งล่าสุด มาเป็นข้อมูลประกอบในการตรวจสอบครัวเรือนที่ยังไม่ได้จัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ผู้จัดเก็บลงพื้นที่อีกครั้ง

๖) ข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง สาเหตุจากการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล บางแห่ง บางพื้นที่ยังหละหลวม เช่น ในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ผู้จัดเก็บข้อมูลไม่ได้ตรวจทานข้อมูลตามแนวทางที่ชี้แจง ซึ่งกว่าจะถูกตรวจพบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ที่ระดับตำบลโดยผู้บันทึกข้อมูล แล้วส่งกลับไปให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำกลับมาบันทึกใหม่ก็เสียเวลาไปมาก กระทบกำหนดส่งข้อมูลให้อำเภอ และ บางครัวเรือนไม่ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

แนวทางแก้ไข

- ทีมผู้จัดเก็บข้อมูล ควรร่วม (แลก) กันตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของแบบสอบถามที่สำรวจแล้ว แล้วจึงให้หัวหน้าทีมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามรับรองข้อมูลในแบบสอบถามทุกเล่มก่อนนำส่งตำบล และการใช้เวทีการประชุมของหมู่บ้าน ชุมชน รับรองข้อมูลของหมู่บ้านก่อนนำส่งตำบล

- เพิ่มมาตรการในการสนับสนุน กำกับติดตาม ตรวจสอบติดตาม สนับสนุน โดยตรวจสอบข้อมูลให้ครบถ้วน ผ่านการรับรองทั้งจากพื้นที่ หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบทานข้อมูล และ พัฒนาระบบการจัดการจัดเก็บ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

- การกำชับให้ทุกอำเภอ /อปท.มีการตรวจสอบรับรองข้อมูลโดยผ่านเวทีรับรองข้อมูลตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชนตำบล อำเภอ และจังหวัด ตามลำดับ ข้อมูลแต่ละตัวชี้วัดมีที่มาที่ไป เป็นวิทยาศาสตร์ สามารถตอบคำถามสาธารณชนได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๔.๓.๒ วิธีการและกลยุทธ์สำคัญที่ทำให้การจัดเก็บข้อมูลประสบความสำเร็จ

วิธีการและกลยุทธ์สำคัญของจังหวัดที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย การใช้ระบบบริหารจัดการที่ดี การทำงานให้มีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีม การบริหารความเสี่ยง การสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารการจัดเก็บข้อมูล การบูรณาการแผนงานกับภาคีการพัฒนาและ อปท. การใช้พื้นที่ เป็นหลัก เป้าหมายของจังหวัดให้เป็นหนึ่งเดียว การประชาสัมพันธ์ และการมีมาตรการแรงจูงใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การบริหารจัดการที่ดี

๑.๑) วางแผนการทำงาน

๑.๑.๑) การสร้างภาพความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดในการทำงาน เช่น “ถูกต้อง ครบถ้วน ทันใช้”

๑.๑.๒) การกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดแผนปฏิบัติการ การบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลทุกระดับ โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน การติดตาม จนถึงผลสำเร็จของงาน พัฒนาการต้องร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดแผนปฏิบัติการจัดเก็บและบันทึก

ข้อมูลร่วมกัน โดยการกำหนดเป้าหมาย กระจายเป้าหมายชัดเจน และให้มีเป้าหมายเพิ่มมากกว่าที่กรมฯ กำหนด ส่วน
ด้านระยะเวลา ได้กำหนดให้จัดเก็บให้แล้วเสร็จก่อนปฏิทินที่กรมฯ กำหนดฯ

๑.๒) การสนับสนุน และติดตามการดำเนินงาน

๑.๒.๑) พัฒนาการจังหวัดมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงาน นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบกลุ่ม
อำเภอลงไปในพื้นที่เพื่อติดตามนิเทศ และแก้ไขปัญหา หากแก้ไขปัญหาไม่ได้ พัฒนาการจังหวัดต้องลงพื้นที่ด้วย
ตนเอง

๑.๒.๒) มีการจัดตั้งหน่วยสนับสนุนเคลื่อนที่เร็วในการช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหา การแบ่งพื้นที่
รับผิดชอบเป็นกลุ่มอำเภอเพื่อความสะดวกในการทำงาน และ ออกสนับสนุนถึงพื้นที่ที่เจออุปสรรคในการทำงาน
และ รายงานผลการจัดเก็บ บันทึกลง และผลการจัดส่งข้อมูล ให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกระดับ

๑.๒.๓) ผู้จัดการออกไปแก้ไขปัญหาที่จัดเจ้าหน้าที่ออกให้คำแนะนำการใช้โปรแกรมฯ หรือเกิดขึ้นจาก
การใช้โปรแกรม จปฐ. ในลักษณะของหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อลดความเสี่ยงการ สูญหายของข้อมูลฯ และให้คำแนะนำ
และช่วยเหลือ อำเภอที่มีผลการจัดเก็บข้อมูลฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๑.๒.๔) มอบหมายและกำชับให้พัฒนาการติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่อาสาสมัครผู้จัดเก็บข้อมูล
และผู้บันทึกข้อมูลอย่างใกล้ชิด หากเกิดปัญหาถือว่าเป็นความบกพร่องของพัฒนาการ และใช้เป็นตัวชี้วัดการ
ประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๑.๒.๕) การนำระบบสารสนเทศมาใช้ติดตามผลการดำเนินงาน และรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล
ได้แก่ ระบบ Line Face book และ OA เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับทราบความก้าวหน้าของการจัดเก็บ บันทึกลง และ
ผลการส่งข้อมูลให้จังหวัดอย่างทั่วถึง

๑.๒.๖) คณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลฯ ทุกระดับ ทำการติดตามประเมินผล และนิเทศการ
จัดเก็บข้อมูลฯ ทันที เมื่อเริ่มดำเนินการจัดเก็บ บันทึกลง และประมวลผลข้อมูล โดยยึดตามแผนปฏิบัติการ และ
รายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกสัปดาห์ หรือ ทุก ๑๕ วัน

๒) การทำงานให้มีประสิทธิภาพ

๒.๑) ให้พัฒนาการผู้รับผิดชอบตำบลออกจัดเก็บข้อมูลร่วมกับอาสาสมัครฯ ในระยะแรกเพื่อเป็นแบบอย่าง
ในการใช้เทคนิควิธีการในการสอบถามข้อมูล

๒.๒) แต่งตั้งคณะทำงานทุกระดับ ประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับทราบทุก อปท. และมีการประชุม
คณะกรรมการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลทุกระดับ เพื่อกำกับ ติดตาม ให้การสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลทุกระดับ
อย่างใกล้ชิด มีการสุ่มตรวจการจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

๒.๓) คัดเลือกผู้จัดเก็บที่น่าเชื่อถือ เป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชน โดยเป็นบุคคลที่เคยทำกิจกรรม
เป็นอาสาสมัครต่างๆ ที่ช่วยเหลือประชาชนในชุมชน รวมทั้งการคัดเลือกผู้จัดเก็บและผู้บันทึกข้อมูลที่มีประสบการณ์
ในการจัดเก็บและบันทึกข้อมูล เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว

๒.๔) บางจังหวัดที่หาผู้จัดเก็บในเขตเมืองได้ยาก อาจให้ทางเทศบาล ขอความร่วมมือจากชมรมต่างๆ ที่อยู่
ในเขตเมือง อาทิเช่น ชมรมออกกำลังกายต่างๆ ร่วมสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล หรือ การให้เยาวชน อช.น้อย ร่วม
จัดเก็บข้อมูล โดยให้จัดเก็บข้อมูลเฉพาะที่บ้านญาติของตน

๒.๕) อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครผู้จัดเก็บข้อมูลและผู้บันทึกข้อมูล ตลอดจนให้ข้อสังเกต ในข้อคำถาม
ที่มักเข้าใจผิดหรือได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง และมอบหมายให้อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลเฉลี่ยคนละ ๑๕ - ๒๐
ครัวเรือน และนำผลการดำเนินงานและข้อมูลในปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์ให้อาสาสมัครผู้จัดเก็บข้อมูล และผู้บันทึก
ข้อมูลได้รับทราบ

๒.๖) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ให้บริการข้อมูล จปฐ. ข้อมูลพื้นฐาน

และข้อมูลอื่นๆ ในงานพัฒนาชุมชน

๓) การทำงานเป็นทีม มีการปรึกษาหารือ รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชาและทีมงาน นำเสนอผลและความก้าวหน้าในการดำเนินงาน พร้อมปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหา ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความรับผิดชอบร่วมกัน และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

๔) การบริหารความเสี่ยง เผื่อระวังอำเภอ/พัฒนากร ที่เคยส่งข้อมูลล่าช้า เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ และบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ และ โปรแกรมบันทึกต้องตรวจสอบให้มีความพร้อมในการใช้งาน

๕) การสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารการจัดเก็บข้อมูล

๕.๑) นำเสนอข้อมูลฯ ต่อผู้บริหารระดับจังหวัดเพื่อให้มองเห็นความสำคัญของข้อมูล ซึ่งผู้บริหารระดับจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาการจังหวัด) ที่ให้ความสำคัญโดยจัดประชุมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยกระตุ้นเจ้าหน้าที่ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารการจัดเก็บข้อมูล เกิดความกระตือรือร้น “ทำงานเชิงรุก” ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนภารกิจทั้งด้านการบริหารการจัดเก็บและการใช้ประโยชน์ข้อมูลให้เป็นรูปธรรม

๕.๒) นำแนวนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดมาใช้ เช่น จังหวัดยโสธร นำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามรูปแบบยโสธรโมเดล มาเป็นแนวทางในการบูรณาการทำงานของแต่ละภาคส่วน และเน้นการนำข้อมูล จปฐ. และข้อมูลพื้นฐาน มาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนยโสธรโดยเฉพาะเรื่องรายได้ของประชาชน

๕.๓) กำหนด D-day การจัดเก็บข้อมูล จปฐ. เช่น จังหวัด มุกดาหาร ได้กำหนด ณ D-day การจัดเก็บข้อมูล จปฐ. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

๖) บูรณาการแผนงานกับภาคีการพัฒนาและ อปท.

๖.๑) ผู้บริหารระดับจังหวัด ควรเน้นย้ำในการประชุมคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัด และที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดประจำเดือน เรื่องการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนงบประมาณและบุคลากร มุ่งการทำงานเป็นทีม

๖.๒) พัฒนาการจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน และนักวิชาการผู้รับผิดชอบนำเรื่องการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ข้อมูลพื้นฐาน ชี้แจงในการสัมมนาผู้บริหาร อปท. (นายก อปท. ปลัด อปท. ทั้งจังหวัด) เพื่อประสานขอความร่วมมือและให้การสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลฯ

๖.๓) ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญมากจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นผู้ประสานงานที่ดี โดยทั่วไปอาจจะเป็นการสื่อสารทางหนังสือราชการ โทรศัพท์หรือการไปด้วยตนเอง ในเบื้องต้นควรประสานงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ความไว้วางใจและความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน

๗) การใช้พื้นที่เป็นหลัก เป้าหมายของจังหวัดให้เป็นหนึ่งเดียว ผู้บริหารระดับจังหวัดให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเก็บข้อมูล จปฐ. โดยใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นเป้าหมายหลักในการทำงาน เช่น ข้อมูลหมู่บ้านยากจน คริวเรือนยากจน ทุกฝ่ายต่างได้รับประโยชน์

๘) การประชาสัมพันธ์

๘.๑) ประชาสัมพันธ์การจัดเก็บข้อมูลอย่างแพร่หลาย เช่น โทรทัศน์ท้องถิ่น สถานีวิทยุ คัดเอาท์ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน ในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร อปท.กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน อปท. และ ประชาชนเห็นความสำคัญของการให้ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน เพื่อพัฒนาตนเอง คริวเรือน และชุมชน

๘.๒) ประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ที่ประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน หอกระจายข่าวชุมชนเทศบาล

๘.๓) การจัดทำเอกสารสรุปผลการสำรวจข้อมูลที่กระชับพร้อมใช้ ซึ่งปัญหาและกลุ่มเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องหน่วยงานเจ้าภาพตัวชี้วัดในการนำไปใช้งาน พร้อมทั้งเผยแพร่ในระดับจังหวัด อำเภอ ประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์จังหวัด อำเภอ และ อปท. และช่องทางอื่นๆ

๘.๔) ใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อำนาจความสะอาดและประชาสัมพันธ์

๙) มาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจ

๙.๑) การเสริมสร้างแรงจูงใจ โดยกำหนดมาตรการให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น และ ใช้ประกอบในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน การมอบรางวัลให้ อปท. ที่มีการบริหารจัดการดีเด่น ผู้จัดเก็บ ผู้บันทึกดีเด่น ทำหนังสือแจ้งขอบคุณแก่อำเภอ ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในการประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

๙.๒) การบันทึกข้อตกลงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การประเมินผลการปฏิบัติราชการระหว่างพัฒนาการจังหวัดกับพัฒนาการอำเภอ พัฒนาการอำเภอกับพัฒนาการ

ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (นางทับทิม ทองวีจิตร)

สอบถามว่า ที่กำหนดว่าจำนวนเป้าหมาย พื้นที่ที่เราเข้าไปเก็บไม่ได้ ที่มีปัญหา อาจจะเข้าไปแล้วคนไม่อยู่ หรืออยู่ไม่ถึง ๒ เดือน ของปี ๒๕๕๗ ที่ได้ประมวลผลมาได้หักส่วนนี้ไปแล้วหรือยัง ถ้าไม่ครบตามเป้าจะต้องซ่อมหรือไม่

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช

สำนักงานประมาณได้ตั้งครัวเรือนเป้าหมายไว้ให้ ๑๔.๗ ล้านครัวเรือนเศษ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ให้บริหารความเสี่ยงในการกระจายเป้าหมายเพิ่มไปอีกเป็น ๑๕ ล้านครัวเรือนเศษ เพราะคาดว่าอาจจะประสบปัญหาเนื่องจากเป็นปีแรกที่มีการจัดเก็บในเขตเมือง และให้ขยายเวลาจัดเก็บข้อมูลออกไปประมาณ ๒-๓ ครั้ง เพราะข้อมูลจะต้องครบคลุมจริงๆ อย่างน้อยต้องจัดเก็บให้ได้เปอร์เซ็นต์สูงถึงจะเป็นตัวแทนได้ ปรากฏว่าที่เก็บมา ๑๒.๔๗๙ ล้านครัวเรือน เป็นในเขตชนบท ๘๘ เปอร์เซ็นต์ เกือบ ๘๙ เปอร์เซ็นต์ เขตเมือง ๕๓ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งพอที่จะเป็นตัวแทนได้ ในส่วนที่จะซ่อม อธิบดีฯ บอกว่าในปีนี้ครัวเรือนที่จัดเก็บได้ ๑๒.๔๗๙ ครัวเรือน แม้จะเป็นตัวแทนได้ค่อนข้างมาก เฉลี่ยรวมแล้วได้ประมาณ ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ แต่อธิบดีฯ ก็ยังขยายเป้าหมายการจัดเก็บข้อมูล ปี ๒๕๕๘ เป็น ๑๓.๑ ล้านครัวเรือน เพราะเห็นว่าการจัดเก็บข้อมูลในเขตเมือง ปี ๒๕๕๗ ยังค่อนข้างต่ำ

ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (นางทับทิม ทองวีจิตร)

สอบถามว่า ในส่วนของ อสม. เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้กี่เปอร์เซ็นต์ หรือว่าจะเป็นคนของท้องถิ่น อปท. อยากให้สำรวจว่า อสม. ได้เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยมากน้อยแค่ไหน

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ยังไม่ได้เก็บตัวเลขตัวนี้ เพราะได้มอบเป้าหมายให้จังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดเก็บขึ้นโดยการบูรณาการทั้งหมด เท่าที่ทราบคือ มี อสม. ผู้นำ อช. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กม. แล้วแต่พื้นที่ที่เคยจัดเก็บกันอยู่ ว่ามีความถนัด อยู่ตรงไหน อย่างไร เพราะว่าการจัดเก็บต้องมีการฝึกอบรม มีคู่มือจัดเก็บ ให้เข้าใจถึงคำถาม พฤติกรรมในการจัดเก็บที่เหมาะสม ข้อมูลต้องครบถ้วน หากต้องการทราบจะตรวจสอบให้อีกครั้งหนึ่ง นำเรียนกรรมการว่า เนื่องจากข้อมูลนี้ใหญ่มาก กรมการพัฒนาชุมชนเก็บทุกปี ประมาณ ๑๓ ล้านแบบสอบถาม เขตเมืองปีนี้จัดเก็บได้ ๕๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ปี ๒๕๕๘ ตั้งเป้าจัดเก็บไว้ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๕๕๗ สำนักงานประมาณตั้งเป้าหมายให้ ๑๔.๗ ล้านครัวเรือน เฉลี่ยครัวเรือนละ ๕ คน ประมาณ ๗๐ กว่าล้านคน ประชาชนคนไทยมีไม่ถึง

เมื่อเก็บจริงๆ จึงทราบว่าไม่ใช่ เช่น คอนโดฯ อยู่กันไม่ถึง ๓๐-๔๐ เพอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่ซื้อไว้ให้คนเช่า บางแห่งก็ใช้
จองเพื่อขอน้ำ ขอฟไฟ เป็นหอพัก ก็ได้ให้ทำสถิติไว้ว่ามีอะไร ที่ไหน อย่างไรในแต่ละพื้นที่ ข้อมูลเหล่านี้ยังรวมอยู่
ที่จังหวัด ยังขาดการบูรณาการ เพราะอยู่ในเขตเทศบาลเมืองใหญ่ๆ เท่านั้นที่มีปัญหา เช่น กทม. เชียงใหม่ อุตรธานีฯ
ขอนแก่น แต่ถ้าเทศบาลระดับตำบล หมู่บ้าน อำเภอ นี่เก็บได้ ปีนี้ได้มีการประชุมบูรณาการ โดยปลัดกระทรวง
มหาดไทย ได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดไปแล้วว่า ขอให้เมืองใหญ่ๆ มาช่วยในการจัดเก็บ เนื่องจากสำนักงบประมาณ
ไม่ให้ค่าจัดเก็บข้อมูลในเขตเมือง ให้แต่ค่าบันทึกข้อมูลผ่านทางกรมการพัฒนาชุมชน อปท. จึงต้องตั้งงบประมาณ
การจัดเก็บข้อมูลเอง เมื่อปีที่แล้วตั้งไม่ทันเพราะเป็นปีแรก อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ไม่ดี ไม่ได้ไปชี้แจง
ในปีนี้ได้ตั้งทีมประชาสัมพันธ์เข้าไปถึง อปท. ทั้งหมดแล้ว ตั้งเป้าให้จัดเก็บให้ได้อย่างน้อย ๑๓.๑ ล้านครัวเรือน คือ
เพิ่มในเขตเมือง ๘๐๐,๐๐๐ กว่าครัวเรือน ถ้าได้ข้อมูลที่เป็นฐานส่วนใหญ่ได้ จะเห็นว่าปีที่แล้ว ประชากรจากการ
จัดเก็บในเขตชนบท รายได้ประชากรแค่ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่พอเริ่มจัดเก็บในเขตเมืองขยับเป็น ๗๘,๐๐๐ บาท
เพราะในเมืองจะไปเฉลี่ยรายได้ของคนยากจนในชนบทได้มากในการหาค่าเฉลี่ยรายได้

เพราะฉะนั้น จึงให้จังหวัดบูรณาการ ช่วยประชาสัมพันธ์ และประสานทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
อย่างใกล้ชิด ว่าข้อมูลนี้ไปใช้ในการทำแผนพัฒนาได้ ที่ผ่านมามี สดง.หลายเขตที่ทักท้วง อปท.เรื่องตั้ง
งบประมาณการจัดเก็บข้อมูล ตอนหลังได้ทำความเข้าใจร่วมกัน และมีหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทย
ให้ดำเนินการได้เพื่อนำข้อมูลมาเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาให้กับหมู่บ้าน นอกจากนั้นยังมีการ
ฝึกอบรมอาสาสมัครผู้จัดเก็บด้วย มีการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด จึงเรียนให้ที่ประชุมเพื่อทราบ

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางชุดินาถ วงศ์สุบรรณ)

ในเรื่องของข้อมูลที่ได้รายงานให้ทราบมาทั้ง ๓ วาระ ก็เป็นเรื่องที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการมา
อย่างต่อเนื่องและยาวนาน ที่นี้ในช่วงหลัง โดยเฉพาะรอบที่แล้ว ก็ได้มีการปรับในเรื่องของตัววัด และก็สิ่งที่พูดกันมาก
คือเรื่องของการใช้ประโยชน์ ว่าข้อมูล จปฐ. และ กชช. ๒๐ มีตั้งแต่ระดับจังหวัดลงไปถึงระดับหมู่บ้าน หลาย
ข้อแนะนำที่ได้ยิน มีคำถาม ประเด็นที่ถูกถามกันมากในเรื่องของความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งก็เรียกว่าเป็นความ
พยายามที่จะเรียกว่า ทำไป พัฒนาไป และก็ปรับปรุงให้ดีขึ้น ประเด็นที่อยากเรียนเป็นข้อสังเกต คือ ในกระบวนการ
ของการทำงานใน เขตเมือง ที่เป็นปีแรกทำในปี ๒๕๕๗ ก็เป็นความพยายาม และก็ดีมากที่เราได้สรุปบทเรียน และ
เก็บตัวที่เป็นข้อจำกัดทั้งหลายไว้ จุดแรกๆ ที่เห็นคือ ความร่วมมืออาจจะยังไม่คล่องตัว เนื่องจากความไม่เข้าใจหรือ
อะไรก็ตาม จุดนี้หัวใจสำคัญก็คือ การมองว่าเรื่องของข้อมูลเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดการไม่ว่าจะ
ระดับท้องถิ่น ชุมชน หรือในระดับจังหวัด

ถ้าหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะทั้งส่วนกลางซึ่งก็ได้พยายามอยู่แล้ว และก็เพิ่มน้ำหนักตรงนี้เข้าไป ชี้ให้เห็นถึง
ประโยชน์อันแท้จริงที่จะเกิดกับในระดับของพื้นที่ และก็ส่งผลไปจนถึงตัวของประชาชนในท้องถิ่นชุมชนนั้นๆ โดยตรง
จะเป็นสิ่งที่จะช่วยในการคลี่คลายให้เขาเข้าใจมากยิ่งขึ้น วันนี้ส่วนกลางเข้ามาสนับสนุนให้ข้างล่างมีความเข้มแข็ง
และในที่สุดถ้าเขามีระบบฐานข้อมูลตรงนี้ เขาสามารถจัดการของเขาเองได้ อันนี้จะทำให้ข้อมูลค่อยๆ ปรับและดีขึ้น
ประเด็นที่ ๒ มิติของการรายงาน ที่เอาข้อมูลมาใช้แล้วชี้ให้เห็นว่าระดับของการพัฒนาดลไปถึงระดับหมู่บ้าน เช่น
หมู่บ้านที่ต้องเร่งรัด วันนี้ทางฝ่ายเลขาฯ ก็ได้รายงานว่ามีกรณีไปบูรณาการ ไปเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อันนี้
เป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากวันนี้ได้นำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อมูลปีล่าสุด ถ้าเราย้อนไปแล้วทำแบบนี้ทุกปี การใช้ข้อมูลอย่าง
ที่ท่านอธิบดีฯ ได้เรียน คือในช่วงของแผนฯ ๑๑ ถ้าเราดูว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไรในแต่ละช่วงที่ผ่านมา โดยที่
ข้อมูลปี ๒๕๕๕-๕๖ อะไรแบบนี้คือดูมากกว่า ๑ ปี อันนี้จะเป็นส่วนของการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์เพิ่ม ซึ่งอาจจะ
ไม่ได้อยู่ในเล่มก็ได้ มันจะทำให้สามารถเห็นถึงสิ่งที่จะมีนัยยะในเชิงที่จะเอาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาในระดับของ
จังหวัดได้ดีขึ้นด้วย

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ฝ่ายเลขานุการ จะนำข้อสังเกตและข้อคิดเห็นนี้ไปใช้ แต่สิ่งหนึ่งที่เห็นชัดเจน คือ จำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน เราก็กังวลเป้าหมายไปบูรณาการกับจังหวัด โดยจังหวัดจะได้นำภาระหน้าที่จากทุกกระทรวง ทบวง กรม เพื่อจะได้นำไปแก้ไขปัญหาคือได้ตรงเกณฑ์ ตรงกับเป้าหมายมากขึ้น จากเดิมเป็นเรื่องของการสงเคราะห์ ต่อไปพอเรารู้ว่าเขาขาดอะไรก็แก้ไขได้ตรงเป้าหมายมากขึ้น กระทรวงมหาดไทยจะขอรับข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และเรียนให้ทราบในการประชุมครั้งต่อไปประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ จะวิเคราะห์ย้อนหลังตั้งแต่ปี ๒๕๕๕-๕๙ โดยจะได้เปรียบเทียบให้ดูได้ว่าระดับการพัฒนาของแต่ละตัวชี้วัดเป็นอย่างไร มีการขับเคลื่อนไปอย่างไร

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ การนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานปี ๒๕๕๗ ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

นายอาจณรงค์ สัตยพานิช

จากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานในเขตชนบทและข้อมูลพื้นฐานในเขตเมืองปี ๒๕๕๗ พบว่า มีครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งเขตชนบทและเขตเมือง ที่จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาแก้ไข เรียงลำดับเรื่องที่ไม่ผ่านเกณฑ์จากมากไปหาน้อยครบทั้ง ๓๐ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑. ตัวชี้วัดที่ ๑๙ เด็กจบการศึกษาบังคับ ๙ ปีที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มียานทำได้รับการฝึกอบรมอาชีพ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒,๕๓๐ คน/ร้อยละ ๒๐.๐๐)

เขตชนบท มีผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ๙,๓๙๕ คน (ร้อยละ ๑๗.๔๐) เขตเมือง ๘๙๕ คน (ร้อยละ ๒๗.๕๒)

ตัวชี้วัดนี้ ในภาพรวมโดยเฉลี่ยพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ในเขตเมืองมากกว่าชนบท และไม่ผ่านเกณฑ์มากเป็นอันดับต้นๆ ในเกือบทุกจังหวัด* ติดต่อกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานร่วม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน

๒. ตัวชี้วัดที่ ๓ เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยังน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒๔,๙๔๖ คน/ ร้อยละ ๑๑.๒๓)

เขตชนบท ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒๐,๖๙๘ คน (ร้อยละ ๑๐.๙๙) เขตเมือง ๔,๒๔๘ คน (ร้อยละ ๑๒.๕๗)

คุณภาพชีวิตเด็กเรื่องกินนมแม่ เป็นตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในลำดับที่สูงทั้งในเขตชนบทและเมือง ตัวชี้วัดนี้กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก ซึ่งประเทศไทยไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องนี้ค่อนข้างมากและเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน กระทรวงมหาดไทยเริ่มจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ (แผนฯ ชาติ ฉบับที่ ๘) และได้กำหนดช่วงระยะเวลาที่ทารกแรกเกิดได้รับนมแม่เพียง ๔ เดือนแรก ต่อมาปี ๒๕๕๕ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑) จึงได้ปรับขยายเป็น ๖ เดือนนับตั้งแต่แรกเกิดเท่ากับองค์การอนามัยโลก สถานการณ์ปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาในอดีตถือว่าดีขึ้นมาก แต่ก็ยังเป็นเรื่องลำดับต้นๆ ที่จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งแก้ไขต่อไป โดยเฉพาะที่จังหวัดกระบี่และระนองที่มีเด็กไม่ผ่านเกณฑ์ในร้อยละที่ค่อนข้างสูง

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

๓. ตัวชี้วัดที่ ๒๖ คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒,๗๘๕,๓๐๔ คน/ร้อยละ ๖.๙๙)

เขตชนบทที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒,๔๑๘,๖๒๒ คน (ร้อยละ ๗.๒๑) เขตเมือง ๓๖๖,๖๘๒ คน (ร้อยละ ๕.๗๘)

จากการจัดลำดับพบว่า จังหวัดภาคใต้รวมทั้ง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ใน ๑๐ ลำดับแรกที่ไม่ผ่าน

เกณฑ์ทั้งหมด และในภาพรวมโดยเฉลี่ยคนชนบทสูบบุหรี่มากกว่าคนในเมืองอยู่ระดับหนึ่ง ที่ผ่านมานั้น จังหวัดภาคใต้ส่วนใหญ่ก็ไม่ผ่านเกณฑ์และเกาะกลุ่มอยู่ใน ๑๐ ลำดับแรกมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะต้องรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ในเขตภาคใต้ให้มากขึ้นกว่าเดิมและเน้นหนักที่เขตชนบทมากขึ้น

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานร่วม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย

๔. ตัวชี้วัดที่ ๒๒ คนอายุมากกว่า ๖๐ ปีเพิ่มขึ้นไปมีอาชีพและรายได้ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๓๓๑,๕๕๖ คน /ร้อยละ ๖.๓๕)

เขตชนบทมีคนไม่ผ่านเกณฑ์ ๒๔๓,๑๘๒ คน (ร้อยละ ๕.๕๖) เขตเมือง ๘๘,๓๗๔ คน (ร้อยละ ๑๐.๔๘)

การประกอบอาชีพและมีรายได้ของคนอายุมากกว่า ๖๐ ปีเพิ่มขึ้นไป (ยกเว้นกรณีพิการไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้) เป็นตัวชี้วัดที่เพิ่มเติมเข้ามาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา (ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑) จากผลการสำรวจปี ๒๕๕๗ พบว่า มีแนวโน้มที่แยลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๖ (ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๕.๙๑) นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขตชนบทและเขตเมือง พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเมืองประสบปัญหาเรื่องการประกอบอาชีพมากกว่าเขตชนบท จังหวัดภาคเหนือ ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด ภาคใต้และภาคกลาง มีคนสูงอายุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ไล่เลี่ยกัน ขณะที่คนสูงอายุส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านเกณฑ์ ชี้วัดนี้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องหาแนวทางส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับกลุ่มเป้าหมาย

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานร่วม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

๕. ตัวชี้วัดที่ ๒๕ คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑,๙๔๓,๑๐๔ คน/ร้อยละ ๔.๘๗)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑,๕๙๔,๗๗๑ คน (ร้อยละ ๔.๗๖) เขตเมือง ๓๔๘,๓๓๓ คน (ร้อยละ ๕.๔๙)

จังหวัดภาคเหนือไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องนี้มากที่สุด การดื่มสุราเป็นปัญหาอันดับสูงของคนไทย ติด ๑๐ ลำดับแรกมาโดยตลอดตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐) และมีพัฒนาการที่ดีขึ้นน้อยมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันเต็มที่ รณรงค์ให้มากขึ้นกว่าเดิม ทุกช่องทางอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนและป้องกันบรรเทาปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานร่วม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย

๖. ตัวชี้วัดที่ ๖ คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปได้ตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคฯ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๗๒๕,๖๙๐ คน/ร้อยละ ๓.๑๙)

เขตชนบทมีคนไม่ผ่านเกณฑ์ ๖๑๐,๔๘๙ คน (ร้อยละ ๓.๒๓) เขตเมือง ๑๑๕,๒๐๑ คน (ร้อยละ ๒.๙๙)

ตัวชี้วัดนี้ ในภาพรวมโดยเฉลี่ยพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ในชนบทมากกว่าเขตเมืองเล็กน้อย ประเทศไทยเริ่มรณรงค์เรื่องการตรวจสุขภาพประจำปีตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา (แผนฯ ๑๐) กระทรวงสาธารณสุขได้จัดให้มีบริการที่ระดับตำบล และบริการเคลื่อนที่ไปถึงระดับหมู่บ้าน ที่ผ่านมารายการระดับตัวชี้วัดเรื่องนี้เป็นไปค่อนข้างลำบาก เนื่องจากความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเครื่อง เอกซเรย์ทำให้ไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ได้ครบถ้วนตามค่านิยมของตัวชี้วัดเรื่องนี้ และด้านความสมัครใจของประชาชนเอง ดังนั้น หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ชี้แนะนำที่เกี่ยวกับอย่างต่อเนื่อง น่าจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว ใส่ใจ และไปตรวจสุขภาพประจำปีกันมากขึ้น

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

๗. ตัวชี้วัดที่ ๒๔ ครีวเรือนมีการเก็บออมเงิน (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒๙๙,๑๔๔ คน/ร้อยละ ๒.๔๐)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๕๙,๘๗๔ คร. (ร้อยละ ๑.๕๖) เขตเมือง ๓๔๘,๓๓๓ คร. (ร้อยละ ๖.๑๙)

จากการสำรวจและจัดลำดับพบว่าจังหวัดใน ๓ ภาคได้แก่ ภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือไม่ผ่านเกณฑ์เรื่อง ออมเงินสูงสุดติด ๑๐ ลำดับแรก และพบในเขตเมืองมากกว่าชนบท ขณะที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านเกณฑ์ ดีกว่า อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากสถิติที่ผ่านมาเรื่องนี้มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้และในปัจจุบัน มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการส่งเสริม หนุนรงค์เรื่องการออมของประชาชนและชุมชน ผ่านกิจกรรมหลายอย่าง ตัวอย่างเช่น กลุ่มออมทรัพย์ การดำรงวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ ดังนั้น หากจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ช่วยกันหนุนรงค์ในเรื่องดังกล่าวต่อไปน่าจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเรื่องนี้ให้ ดียิ่งขึ้นไปอีก

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานร่วม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

๘. ตัวชี้วัดที่ ๑๘ เด็กจบ ม.๓ ได้เรียนต่อม.๔/เทียบเท่า(ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๒,๖๕๗ คน/ร้อยละ ๒.๐๙)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๙,๓๕๕ คน (ร้อยละ ๑.๙๗) เขตเมือง ๓,๒๕๒ คน (ร้อยละ ๒.๕๒)

การไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าของเด็กที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นปัญหาใน ลำดับปลายๆ ของ ๑๐ ลำดับแรกมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และมีแนวโน้มที่ผ่านเกณฑ์มากขึ้นอย่างช้าๆ แม้จะไม่มากแต่ก็ นับว่าดีขึ้น เมื่อพิจารณาผลการสำรวจเขตเมืองในภาพรวมประกอบกับตาราง ๑๐ ลำดับแรกของปี ๒๕๕๗ พบว่า เด็กในเมืองไม่ผ่านเกณฑ์ (ไม่ได้เรียนต่อ) มากกว่าเด็กในชนบทโดยเฉพาะในจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น หนองคาย อุบลราชธานีและนครศรีธรรมราช ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้พิจารณาติดตามกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้เพื่อ ส่งเสริมให้ได้เรียนต่อ หรือฝึกอาชีพตามความต้องการต่อไป

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานร่วม กระทรวงมหาดไทย

๙. ตัวชี้วัดที่ ๒๑ คนอายุ ๑๕-๖๐ ปีมีอาชีพและรายได้ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๔๘๙,๓๑๑ คน/ร้อยละ๒.๐๖)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๓๕๖,๐๗๕ คน (ร้อยละ ๑.๗๗) เขตเมือง ๑๓๓,๒๓๖ คน (ร้อยละ ๓.๖๗)

ปัญหาการไม่มีงานทำของคนอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม (ยกเว้นกรณีพิการไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้) ช่วง แผนฯ ชาติ ฉบับที่ ๑๐ (ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔) มีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อยๆ (ปี ๒๕๕๔ ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑.๑๐) แต่ กลับไปแย่ลงอีกตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา (ปี ๒๕๕๕ ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑.๗๕ ปี ๒๕๕๖ ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑.๙๖, ช่วงแผนฯชาติ ฉบับที่ ๑๑) และจากผลการสำรวจข้อมูลปี ๒๕๕๗ ปรากฏว่า ประเทศไทย มีคนว่างงาน ถึง ๔๘๙,๒๑๑ คน (ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๒.๐๖) ซึ่งเป็นแนวโน้มที่แย่ลงอย่างต่อเนื่อง และพบว่าในเขตเมืองประสบ ปัญหาการว่างงานมากกว่าในเขตชนบท โดยจังหวัดภาคใต้ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดรองลงมาได้แก่ จังหวัดภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ ดังนั้นจังหวัดและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมมือกัน ส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อไป

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงแรงงาน

หน่วยงานร่วม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วย บัณฑิตการทหารพัฒนา

๑๐. ตัวชี้วัดที่ ๔ ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒๔๔,๕๔๓ ครัวเรือน/ร้อยละ ๑.๙๖)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๔๕,๕๗๑ คร. (ร้อยละ ๑.๕๒) เขตเมือง ๙๘,๙๗๒ คร. (ร้อยละ ๔.๔๐)

จากการสำรวจและจัดลำดับรายการ รายจังหวัด พบว่า ประชาชนในภาคกลางประสบปัญหาการกินอาหารไม่ถูกสุขลักษณะมากกว่าภาคอื่น โดยเฉพาะเขตเมือง โดยมีจังหวัดชลบุรีและน่านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ค่อนข้างสูงกว่าจังหวัดอื่นๆ ลักษณะของอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ชี้วัดเรื่องนี้ ประกอบด้วย การล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร ใช้ช้อนกลาง อาหารประเภทเนื้อต้องสุก ผักต้องปลอดสารพิษ (หรือล้างด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ) และน้ำสะอาดหลายครั้ง ถ้าเป็นอาหารบรรจุขวด ภาชนะต้องมิดชิด อยุ่ เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติที่ผ่านมา ตัวชี้วัดเรื่องนี้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างช้าๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ร่วมมือกันรณรงค์เรื่องอาหารปลอดภัยอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเรื่องนี้ให้ดียิ่งขึ้น

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานร่วม กระทรวงมหาดไทย

๑๑. ตัวชี้วัดที่ ๑๑ คริวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๙๗,๐๖๗ คริวเรือน/ร้อยละ ๑.๕๘)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๕๒,๔๔๙ คร. (ร้อยละ ๑.๔๙) เขตเมือง ๔๔,๖๑๘ คร. (ร้อยละ ๑.๙๘)

เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติที่ผ่านมา ตัวชี้วัดเรื่องนี้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างช้าๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา เช่นเดียวกับเรื่องการกินอาหารที่ปลอดภัย อย่างไรก็ตาม จากตารางข้างบน ค่อนข้างเห็นได้ชัดว่า ปี ๒๕๕๗ จังหวัดนราธิวาสและสกลนครไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องนี้เป็นร้อยละที่สูง ซึ่งจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ติดตามกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขต่อไป

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานร่วม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย

๑๒. ตัวชี้วัดที่ ๕ ทุกคนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๙๔,๖๔๙ คริวเรือน/ร้อยละ ๑.๕๖)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๐๑,๐๑๓ คร. (ร้อยละ ๐.๙๙) เขตเมือง ๙๓,๖๓๖ คร. (ร้อยละ ๔.๑๖)

เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติที่ผ่านมา ตัวชี้วัดเรื่องนี้มีพัฒนาการที่ไม่ค่อยแน่นอนตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา มีทั้งดีขึ้นและแย่ลงแต่ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจและจัดลำดับในปี ๒๕๕๗ พบว่า จังหวัดชลบุรีไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องนี้สูงกว่าจังหวัดอื่นๆ และเมื่อพิจารณาระหว่างเขตชนบทและเมืองจะเห็นว่าประชาชนในเขตเมืองมีปัญหาเรื่องนี้มากกว่าคนชนบท ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ติดตามกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขต่อไป

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงสาธารณสุข

๑๓. ตัวชี้วัดที่ ๑๒ คริวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๘๓,๖๔๙ คร./ร้อยละ ๑.๔๗)

เขตชนบทไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๑๒,๕๖๐ คร. (ร้อยละ ๑.๑๐) เขตเมือง ๗๑,๐๘๙ คร. (ร้อยละ ๓.๑๖)

เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติที่ผ่านมา ตัวชี้วัดเรื่องนี้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างช้าๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจและจัดลำดับในปี ๒๕๕๗ พบว่า จังหวัดระยองและอ่างทองมีปัญหาเรื่องมลพิษสูงกว่าจังหวัดอื่นๆ และเมื่อพิจารณาระหว่างเขตชนบทกับเขตเมือง พบว่าโดยเฉลี่ยในภาพรวมเขตเมืองมีปัญหามลพิษมากกว่าในเขตชนบท ตัวอย่างเช่น จังหวัดระยอง กำแพงเพชร และสมุทรสาคร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ที่จังหวัดอ่างทองเป็นกรณีที่แตกต่างกันคือพบปัญหามลพิษที่เขตชนบทมากกว่าเขตเมือง ซึ่งจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะได้ติดตามทั้งพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้เพื่อค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขต่อไป

เจ้าภาพหลักของตัวชี้วัดนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

หน่วยงานร่วม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย